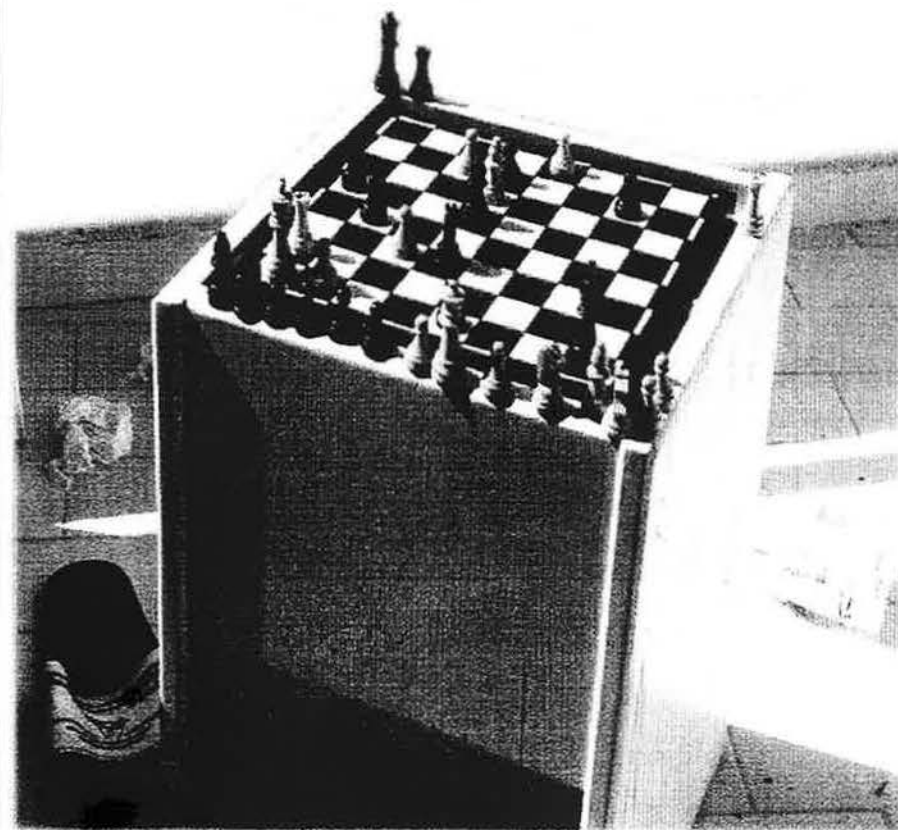

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
65	49	P. de Casparis	4+2	2		2	2		28	87		1712	1972	1258	136
66	44	A. Faber	7	3	1	3	3½	-1	50	39	81	1652	1644	1256	135
67	68	G. Sybiling	11	3	4	4	5	-1	45	53	67	1581	1620	1242	134
68	25	J. Algra	6	2	2	2	3		50	42	80	1859	1822	1231	133
69	57	S. Steermers	18	3	6	9	6	+2	33	28	57	1622	1588	1220	132
70	113	N. Schoonderwoerd	2	2			2		100	56	145	2086	2382	1214	131
71	16	T. Weijers	11+1	4	2	5	5		45	55	66	1864	1696	1195	130
72	82	L. Oomens	16	7	1	8	7½	+2	46	70	60	1555	1509	1190	129
73	66	P. van Vliet	6	4		2	4	-2	66	70	86	1585	1613	1189	128
74	89	W. Cornelissen	11+1	3	4	4	5		45	65	61	1721	1503	1160	127
75	84	F. Oranje	13	3	4	6	5	+1	38	53	56	1587	1597	1158	126
76	83	H. Cornelissen	8+1	3	2	3	4	+1	50	62	70	1502	1577	1149	125
77	58	R. J. Schaper	7+1	3		4	3		42	39	68	1886	1835	1131	124
78	64	R. van Slooten	7	3	2	2	4	-1	57	69	75	1675	1588	1130	123
79	93	J. Tanja	13+2	4	2	7	5	+1	38	56	55	1295	1423	1093	122
80	74	H. de Heer	5	2	2	1	3	+1	60	68	80	1727	1732	1088	121
81	108	J. Titulaer	20	9	1	10	9½		47	81	56	1200	1398	1076	120
82	121	J. Mulder	4	2		2	2		50	42	80	1900	1836	1063	119
83	81	E. van Tuijl	18+1	3	5	10	5½	+1	30	44	47	1315	1468	1058	118
84	60	M. Meijer	17	5	4	8	7	-1	41	60	58	1675	1602	1055	117
85	127	H. Kok	3	1		2	1	+1	33	40	53	1700	1607	1029	116
86	117	J. de Wilde	7	3	1	3	3½	-1	50	69	66	1600	1538	1004	115
87	26	M. Kremer	2	1		1	1	-2	50	4	99	2259	1827	998	114
88	35	M. Nielen	2		2		1		50	2	100	2014		997	113
89	44	E. Eckstein	17	7	2	8	8	-1	47	78	58	1400	1492	976	112
90	123	P. Doggers	2	1		1	1		50	61	70	2000	1792	947	111
91	17	G. Sanderse	5	1	2	2	2	-3	40	57	58	1965	1855	923	110
92	73	G. Lörinczy	18	2	6	10	5		27	56	39	1422	1371	909	109
93	126	J. Pieter	1	1			1	-1	100	101	100	1600	1808	892	108
94	86	B. Manuri	1	1			1	+1	100	121	80	1926	1934	871	107
95	45	H. Uiterwijk	2	1		1	1		50	71	65	1780	1576	845	106
96	92	J. Potters	18	7		11	7		38	83	45	1461	1388	831	105
97	90	H. Puyker	13	5		8	5	-1	38	80	46	1333	1372	815	104
98	98	M. Ligtstein	10	4	1	5	4½		45	97	47	1408	1262	811	103
99	11	R. Kikkert										2015		782	102
100	24	D. Smit										2158		781	101
101	96	M. Klijnkramer	15	5	1	9	5½	-1	36	79	44	1412	1377	776	100
102	106	J. Bruijn	15	6		9	6	-1	40	93	43	1180	1290	769	99
103	28	D. Kamphuijs										1879		758	98
104	41	B. Wijchgel										1830		737	97
105	63	T. Netten										1744		736	96
106	105	J. Hania	4	1	1	2	1½		37	105	36	1650	1256	725	95
107	76	J. Weehuizen										1535		714	94
108	87	E. van Rootselaar										1400		713	93
109	91	B. de Wilde										1579		712	92
110	95	R. Pangalila										1600		691	91
111	97	L. Louiszoon										1482		690	90
112	99	J. Sluis										1659		689	89
113	104	A. Wever										1200		668	88
114	33	M. Pos	3		1	2	½	+1	16	44	25	1756	1623	663	87
115	122	K. Pieterse	3	1		2	1	+1	33	79	40	1200	1248	655	86
116	101	P. Heimans	11	2	2	7	3	+1	27	78	33	1400	1226	637	85
117	61	B. Nootebos	1			1		+1		22		1813		616	84
118	124	S. Simons	1			1		-1		72		1600	1152	615	83
119	125	O. Groeneveld	1			1		+1		81		1200	800	595	82
120	128	E. Scheps	1			1		-1		81		1345	793	594	81
121	109	S. Kuypers	20	5	1	14	5½		27	91	30	1200	1214	562	80
122	116	J. Das	2			2			55			1400	1124	547	79
123	120	F. Vyent	4		1	3	½		12	105	12	1200	904	532	78
124	115	D. Pront	7	1		6	1	-1	14	83	17	1200	1102	491	77
125	107	H. van Keulen	15	2	1	12	2½	-3	16	102	16	1043	1009	397	76
126	100	J. van der Klauw	20	1	2	17	2		10	81	12	1177	1064	238	75

CAISSA NIEUWS

351

februari 1996

Inhoud

Agenda	3
Redactioneel	3
"de filosoof" en "de shark"	4
Caissa 1 in degradatiezone	6
Het tweede	10
Het derde	10
Het vierde	10
Het vijfde	10
Het zesde	11
Het zevende	11
De geest van Tartakower	11
Schaakles/Schaakcafé	13
Het middenrif	14
The latest wrinkles	14
Uitslagen externe compo	15
Schach und Schalom	16
Prof. Van Hulst doceert	16
SGA open veteranen-kampioenschap 1996 ..	17

U kunt kopij inleveren op de clubavond, of opsturen naar: John Könst
Burg. Tellegenstraat 3 II
1073 KA Amsterdam Tel.: 020 6768702
Overpiepen (modem) kan ook.

Colophon

Caissanieuws is het clubblad van de
schaakvereniging Caissa, anno 1-5-1951.
Caissanieuws verschijnt ± tien maal per jaar.

Clublokaal: Oranjehuis
Van Ostadestraat 153 Amsterdam

Tel.: 020 679 55 59

Clubavond: dinsdag

Voorzitter a.i.:

John Könst

Burg. Tellegenstraat 3 II

1073 KA Amsterdam

Tel.: 020 676 87 02

Wedstrijdleider interne:

Pieter Allaart

Uilenstede 17-7

1183 AA Amstelveen

Tel.: 020 645 62 35

Wedstrijdleider externe:

Jop Dekker

Oude Zijds Voorburgwal 268 E

1012 GL Amsterdam

Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Jaap Spreeuw

Solostraat 43

1095 GV Amsterdam

Tel.: 020 663 90 94

Penningmeester:

Piet Jonkman

Rozengracht 168 A

1016 NK Amsterdam

Tel.: 020 627 87 43

postgiro: 460 28 82 tnv SV Caissa

Amsterdam

Materiaalbeheer:

Mirjam Klijnkramer

Holendrechtstraat 19 a

1078 TN Amsterdam

Tel.: 020 679 45 65

Redactie:

John Könst

Vaste medewerker:

Stefan Steemers

Agenda

dinsdag 13 februari

21e ronde

Caissa 6 - ENPS/Quibus 1

vr. 16, za. 17 en zo. 18 februari

SGA PERSOONLIJK

KAMPIOENSCHAP 1996

dinsdag 20 februari

22e ronde

dinsdag 27 februari

23e ronde

donderdag 29 februari

Euwe 7 - Caissa 7

zaterdag 2 maart

7e ronde KNSB

DOS Amsterdam - Caissa

Groningen II - Caissa II

dinsdag 5 maart

24e ronde

Caissa 3 - Almere 1

WSC 2 - Caissa 5

dinsdag 12 maart

25e ronde

Caissa 8 - Dos-Amsterdam 4

(sluitingsdatum Caissanieuws)

vrijdag 15 maart

Amstelveen 5 - Caissa 4

dinsdag 19 maart

KLM/Pegasus 1 - Caissa 6

Redactioneel

Zaterdagmiddag 12.30 uur: CN is bijna gereed. Weinig kopij gekregen, maar met 24 pagina's valt het allemaal nogal mee, dacht ik zo! Totdat.. tja, helaas, André Bach opbelt met de mededeling dat hij er echt geen kans toeziet om commentaar op de stand te leveren. Té druk met andere werkzaamheden. Volgende keer beter.

Door kunst en vliegwerk heb ik het aantal pagina's daarna terug moeten brengen naar 20 omdat er anders ± twee en een halve (ik word gek van die ½) pagina's "onbenut" zouden blijven. Door al dat gegoochel is de ranglijst erg in elkaar geperst om het op 2 pagina's te houden en bleef er geen ruimte over voor de uitslagen per ronde (volgende CN-nummer).

Ik kan het niet nalaten om Johan van Hulst, Leo Oomens, Gerard Rill en Errit Petersma te bedanken voor het altijd maar weer op tijd inleveren van hun kopij. Bravo.

Van Hans Dirks kreeg ik nog een geanalyseerde partij (door Fritz4) die wij afgelopen dinsdag speelde. Helaas is het me niet gelukt deze partij te importeren (computer-term voor het plaatsen van bestanden in een tekstverwerker die gemaakt zijn in andere programma's of tekstverwerkers). Wie weet hoe dat moet?

Voor wat betreft de enquête en dan met name de vraag over kortingen voor stadspashouders zal navraag worden gedaan bij de gemeente.

Van Mirjam hoorde ik dat de heer Louiszoon (een van onze oudste leden) is opgenomen in een verpleeghuis. Wilt u hem een kaartje sturen dan is het adres bekend bij de secretaris.

John Könst

Voorpagina:

Schaken doe je overal, zelfs op vakantie!

U kunt CN ook downloaden bij ABBS
tel.: 020 639 16 20

Een confrontatie tussen "de filosoof" en "de shark".

(zie het artikel van Gerard Rill in CN 348)
Hans de Vilder

Eindelijk was het zover, en mocht ik tegen de toernooivreter aantreden die nu al twee jaar Caissa onveilig maakt. Hij heeft de laatste jaren flink progressie gemaakt. Zijn karakter lijkt geheel in overeenstemming met de eisen die schaken als sport aan de mens stelt, hij voelt zich thuis achter het bord. Dit alles in schril contrast met mijn persoon, die worstelend en gekweld door het schaakleven trekt, steeds in oorlog met de gestelde tijd, en altijd bereid een wandelingetje te maken. Doch niet geheel beseffend waar het allemaal aan ligt, trad ik toch deze partij met optimisme tegemoet. Daar in de partij nauwelijks iets van mijn voorbereiding tot uiting kwam, door een oppervlakkig moment in mijn huisanalyse, wil ik nu nader op mijn idee in deze variant ingaan. Karel van de Weide - Hans de Vilder (Koningsindisch in de voorhand)

1. e2-e4, c7-c5 2. Pg1-f3, e7-e6 3. d2-d3, Pb8-c6 4. g2-g3, d7-d5 5. Pb1-d2, g7-g6 6. Lf1-g2, Lf8-g7 7. 0-0, Pg8-e7 8. Tf1-e1

De basisstelling van deze variant, die ik Karel talloze malen heb zien spelen. Wit beoogt eventueel met zetten als e5, h4, Pf1, Ph2, Pg4 een gevaarlijke koningsaanval op te zetten. Zwart stelde daarom vaak de korte rokade uit d.m.v. 8...b6 of 8...h6. Op 8...b6 kan echter sterk volgen: 9. exd5, exd5 10. d4!, 0-0 11. dxc5, bxc5 12. Pb3, Db6 13. c3, c4 14. Pbd4, Pxd4 15. Pxd4, Lxd4 16. cxd4, Le6 17. b3!+-, Oratovski-Kirjakov 1993.

En 9... Pxd5 10. d4!, cxd4 11. Pb3, Lb7 12. Pfxd4, Pxd4 13. Pxd4, Tc8 14. Txe6+!+-

Zelf heb ik wel eens 8...h6 tegen Bezemer gespeeld en daarop volgde ook 9. exd5, exd5 10. d4, cxd4 11. Pb3 Hier kan de zwarte dame nog naar b6! en dan ontstaat een interessante stelling.

Ik heb echter ambitieuzere plannen.

8...0-0 9. c2-c3 Vorig jaar speelde Karel hier 9. e5? tegen mij, en ik speelde 9...h6, beiden niet wetend dat 9...Dc7! 10. De2 g5! zwart goed spel geeft. Daarom speelde Karel later wel 9. h4!? en vertelde na de partij dat hij 9...e5!? (met een oog op het veld g4 dat zwak is) vervelend vond, een idee dat Hajo ook bedacht had en dat ik in een vluggertje tegen Karel met succes toepaste. Toch had ik dat hier niet gespeeld want ik wil een ander systeem testen.

9...b7-b6 Niet het nauwkeurigst misschien, hoewel 10. e5, Dc7 11. d4, cxd4 12. cxd4, Pb4 13. Te3, Dc2 14. De2, Dc6 (La6) zwart in ieder geval remise geeft. Eerst 9...Dc7 is mooier, 10 De2 Nota bene, nu moet zwart niet 10...g5!? spelen wat Karel me vertelde want dan ziet 11. Pxd5 Dxe5 11. Pde4! dxe4? 13. Lf4!? er zeer gevaarlijk uit.

10. e4-e5 10. exd5, Pxd5 is het alternatief, maar dit komt heel onschuldig over nu zwart

heeft gerokeerd, en als wit toch agressief wordt: 11. Pc4, Dc7 12. Pg5?, Lb7 13. Dg4, Tad8 14. Txe6, h6! 15. Pxf7, Dxf7 16. De2, Pxc3! (Pd4)-+, Ljubojevic - Hulak 1975.

10. ..., Dd8-c7 11. Dd1-e2, h7-h6 12. h2-h4, f7-f5 13. e5xf6, Tf8xf6.

Nu hebben we de stelling bereikt waar het me om gaat. Ongeveer dezelfde stelling kwam voor het eerst voor in Bologan - Lautier 1992 na:

9. h4, h6 10. e5, f5 11. exf6, Txf6 12. Ph2!?, Tf7 13. Pg4, Dd6 14. Pf3?, e5 15. Pe3, Le6 16. c4, Taf8 17. Pd2, Txf2! 18. cxd5, Txd2+ en zwart had een kansrijke stelling en won snel. Later deed wit het beter, in Ortakovski - Maiwald 1993: 14. Pb3!?, Kh7 15. c4, Ld7? (beter was 15. b6 16. Le3 Lb7 17. Dc1) 16. Le3, b6 17. d4!, wit staat beter.

Verder geeft Ortakovski 12. Pb3 e5 13. Ph2 met de bedoeling c4, Pg4+= en dit was wat Karel en ik vorig jaar op het bord hadden, ik speelde toen 13...Df8!? 14. Pg4 en had nu gewoon 14...Lxg4 15. Dxd4 Txf2 16. Dxc5 Txc2 moeten doen met goed spel. Ook na 14. Pxc5 Txf2 15. Pf3 Txd2 16. Kxg2 Lg4 17. c3 Df5 18. Pb3 Tf8 had het er goed uitgezien. Beter is 14. De2 bv. b6 15. c4 Le6 16. Pg4 Tf7. Lastig vind ik: 12.

c3!? e5? 13. c4! Lg4 14. Db3 (of 12. Ph2 Tf7 13. f4!? e5 14. Pdf3!) Dus: 12...Dc7 13. d4 cxd4 14. cxd4 Pb4 15. Pb3! Pc2 16. Lf4 Txf4 17. Tac1 Tf7 18. Txc2+=. Daarom wilde ik hetzelfde systeem met de tussenzet Dc7 spelen zodat de witte dame naar e2 gedwongen wordt. En zo komen we in hetzelfde type stelling van de partij.

14. Pd2-f1, e6-e5?! 15. Pf3xe5!, Tf6-e6 (16...Ld7 door Karel aangegeven, was een betere voortzetting) 16. f2-f4, Pc6xe5? 17. f4xe5, Lg7xe5 Dat had ik te laat gezien, het geplande 17...Txe5 faalt op 18. Lf4! etc. 18. De2-f2, Le5-g7 Ik sta al heel slecht 19. Lc1-f4, Dc7-c6 20. Pf1-e3, Lc8-b7 21. Lg2-h3, Te6-f6 22. Pe3-g4, Tf6xf4? Fout, dat is mijn onpraktische instelling, ik had toch Tf7 moeten proberen en hopen dat Karel 23. Pxd6! Lxh6 24. Le6 Lxf4 25. Lxf7+ Kxf7 26. Dxf4+ Ke8 27. De5!! niet gezien had en rustig 23. Pe5 zou spelen. 23. g3xf4, Pe7-f5 24. Pg4-e5, Dc6-f6 25. h4-h5, g6xh5 26. Kg1-h2, d5-d4 27. Te1-g1, Pf5-h4 28. Tg1-g3, Ta8-f8 29. Ta1-g1, Df6xe5 30. Tg3xg7+ 1-0.

Toch wil ik het zwarte systeem verdedigen, ik licht dit toe met de volgende varianten:

A) 14. Pf1 Ld7 15. d4 (15. Lf4? Txf4 16. gxf4 Dxf4 17. De3 Df6!) 15...Taf8 (15...cxd4?! 16. Pxd4! e5 (16. cxd4 Txf3!) 17. Pxc6 Txc6 18. Pe3 Le6 19. c4+=) 16. Ph2 Tf7 17. Pg4 Kh7 18. Pe5 Pxe5 19. Pxe5 Txf2 20. Dxf2 Txf2 21. Kxf2 cxd4 22. cxd4 Lxe5! 23. dxe5 Dc5+ 24. Le3 d4 25. Ld2 Dc2 -+

B) 14. c4 Ld7 15. Pf1 Taf8 16. Ph2 T6f7 17. Pg4? Txf3! (17. Lf4 Txf4 18. gxf4 Dxf4 19. Lh3 Pf5~)

C) 14. d4 a5 (14...Tf7 15. Pb3 a5 16. dxc5 bxc5! 17. Pxc5 e5 ~) 15. dxc5 ~

(15. Pfl cxd4!? 16. Pxd4 Pxd4 17. cxd4 La6 18. Dd1 Pc6 19. Le3 Pb4 20. Dd2 Pd3 OK) bxc5 16. Pb3 e5 17. Pxe5 Te6 18. Pxc6 Txe2 19. Pxe7 Dxe7 20. Lxd5+ Kh7 21. Txe2 Dxe2 22. Lxa8 La6! OK

D) 14. Pb3 a5 15. a4 Ld7 16. d4 Taf8 17. dxc5 e5 18. De3 bxc5 19. Pxc5 e4!? 20. Ph2 Lc8 21. Te2 Tf7 22. Pb3 Db8!? (La6, Pe5, Pc4) met initiatief.

E). 14. Ph2!? Tf7 15. f4!? e5 (15...Ld7 16. Pdf3 Taf8 17. Pg4 Pf5 18. Kh2+=) 16. Pdf3 exf4 17. Lxf4+=.

Dus: 14. e5 15. c4!? Le6? (15...Pd4! 16. Dxe5 Dxe5 17. Txe5 Te6 18. Txe6 Lxe6 19. cxd5 Lxd5 met prima stelling voor zwart) 16. Pg4! Tf7 17. cxd5 Lxd5 18. Lxd5 Pxd5 19. De4 Pde7 20. Pce4 Pf5 (20...Kh7? 21. h5! Tad8 vooral niet Pxe5? 22. hxg6 Pgx6 23. Dh1!) 21. Pxe5 (21. Ld2 Tad8 22. Lc3 Pcd4 23. Pgxe5 Te7 24. Lxd4 Txd4 25. Dc6+=) Pxe5 22. Pxe5 Lxe5 23. Dxe5 Dxe5 24. Txe5 Tad8 25. Ld2 Txd3 26. Lc3 Pd4=.

Zo, nu is het wel weer welletjes.

Het eerste

Caissa 1 in degradatiezone

Errit Petersma

Wanneer ik zaterdag 3 februari 1996 om 11.55 uur bij het Oranjehuis aanbel, doet IJf me glimlachend open en constateer ik met verbazing dat hij alle tafels al in de juiste opstelling heeft geplaatst en dat er ditmaal zelfs klokken zijn neergezet. Waarom zou zo'n man dat toch doen? 'Deed ick voriges jaar voor Joost auch', zo luidt de simpele verklaring. Zijn clubliefde doet me aan Betty Bos denken, IJfs voorganger, en een warm gevoel maakt zich van mij meester, een gevoel dat deze dag niet meer van wijken weet.

Hans, de met pech achtervolgde teamleider van het tweede, en ik zijn met de voorbereidingen bijna klaar, als de Kennemerlanders Hans Bouwmeester en Klaas Steijn als eersten binnenkomen. De be-

groeting met Klaas - we hebben elkaar in bijna 40 jaar niet ontmoet - is het startschot voor onvervalste nostalgie: over de Overveense schaakclub Rolland, waar alle jeugdige 'talenten' uit Haarlem en omstreken lid van zijn geweest, en het Rolland-jeugdtoernooi (dat ik in 1957 en 1958 won), over het oude Haarlems Schaak Gezelschap van Marwitz en Spinhoven en de Haarlemse fusie die tot de oprichting van VHS heeft geleid.

Maar wat zie ik daar? Verveelt Bouwmeester zich nu al? Tweemaal heeft hij zijn stukken reeds rechtgezet, ook die van zijn tegenstander, invaller Robbert van het Kaar. (Aran is ziek.) Met de nuchtere opmerking 'Ik ben nu 67 en Klaas is 57', waarna de leeftijden van Van Geet en Jongsma volgen, doet hij plotseling een geslaagde poging het gesprek uit te breiden tot voorbij Santpoort en Beverwijk. Zijn historisch bewustzijn beloon ik gauw met koffie, omdat er anderen binnendruppelen: Haarlemmers, de jongens van Hans, mijn lievelingen, twee wedstrijdleiders, de jongemannen van Philidor Leeuwarden 2. Lex

Jongsma biedt onmiddellijk na binnenkomst aan op het harmonium te spelen en daarbij luid te zingen. Ik voer hem met zachte hand af naar het zesde bord, waar hij Niek zal treffen, een partij die de spectaculairste van de dag zal worden.

Het voor de tweede maal van tevoren verzamelen bij Gerard is geen succes. Dat doen we dus niet meer. Sommige initiatieven, hoe charmant ook, blijken eenmalig, niet voor domme herhaling vatbaar. Ik dien mij daarbij neer te leggen en te beseffen dat schakers zich in hun uppie op een match voorbereiden of zaterdagmorgen boodschappen voorzondag moeten doen.

Evenals in Sas van Gent treedt VHS tegen ons met negen man aan. Bredewout (bord 2) heeft zich vrijdagavond laat ziek gemeld; een vervanger blijkt zo gauw niet te zijn gevonden. Hoe is zoiets mogelijk? Mark, zijn tegenstander, is er niet blij mee, maar om 14.10 staat het na 1. e4, ... wel 1-0 voor ons en kan ik met mijn spullen aan Marks tafel plaatsnemen.

Tegen half drie stevent Micha op mij af met de vraag of hij remise mag aanbieden. 'Nu al?' Ik bekijk zijn stelling en loop terug. 'Je moet niet naar mijn bord kijken, maar naar de andere borden, captaintje', kraait hij. Hij heeft gelijk. En hij mag remise aanbieden. Hetgeen hij even later doet. Zijn tegenstander, Klaas Steijn, speelt door omdat hij ietsje beter staat.

Tussen twee haakjes: uit de recente Caissa-enquête blijkt dat de clubleden meer partijen van het eerste willen zien afgedrukt. Ik geef ze in dit verslag allemaal, zonder lekker makende diagrammen en zonder noemenswaardig commentaar. Sommige van die potjes zijn het naspelen waard.

Om half vier krijgt Wan een remise-aanbod van Gerard Wilschut. Hij mag het aan nemen: 1½-½. Zijn partij (Wan heeft

zwart): 1. d4, d5 2. Pf3, e6 3. Lf4, Pf6 4. e3, c5 5. c3, Db6 6. Dc2, Pc6 7. h3, Ld7 8. Pbd2, Tc8 9. Tc1, cd4: 10. ed4:, Pa5 11. Pe5, Lb5 12. Lb5:, Db5: 13. Pd3, Pc6 14. Pf3, Pe4 15. 0-0, Ld6 16. Ld6:, Pd6: 17. Pde5, Pe5: 18. Pe5:, Pc4 19. Pc4: Het staat gelijk.

Waarom hangt er deze middag zo'n gemeidelijke sfeer? Het hoge Kennemerlandgehalte kan daartoe bijdragen, maar dat verklaart lang niet alles. Er wordt vandaag opvallend veel gekletst, ook met de tegenstander. Aha: het gevoel dat we tegen de vijand spelen ontbreekt. Het lijkt wel een clubavond, misschien reden dat leden van VHS om het hardst fluisteren: wat een gezellige club is dat Caissa. Heel slim van die mannen: het gaat om de club, niet om het resultaat, althans deze dag niet.

Uiteindelijk verliest Micha om 16.15 uur: 1½-1½. Zijn partij (Micha heeft zwart; ik heb voor alle zekerheid het notatieformulier van Klaas achterovergedrukt): 1. e4, d6 2. d4, Pf6 3. Pc3, g6 4. Pf3, Lg7 5. Le2, 0-0 6. 0-0, Lg4 7. Le3, Pc6 8. Dd2, e5 9. de5:, de5: 10. Tad1, De8 11. Dc1, Td8 12. Td8:. Dd8: 13. Td1, De8 14. Lb5, Lf3: 15. gf3:, a6 16. Lc6:, Dc6: 17. Pd5, Pd5: 18. Td5:, Lf6 19. Dd2, De6 20. Kg2, Le7 21. b3, Te8 22. c4, f5 23. Dd1, Kh8 (Er schijnt een computer te zijn die, wanneer je er een partij instopt, commentaar bij uitstekende of goede of opmerkelijke of bijzondere of vreemde of zeer malle zetten levert. Wist jij dat, Micha? En wat zou die computer na jouw 23ste zet hebben beweerd? Zelf heb daar jammer genoeg geen flauw idee van, zoals je wel weet.) 24. Te5:, De5: 25. Ld4, Ld6 26. f4 (1-0)

Aan bord 10 zit Kees, opnieuw invaller (nu voor Ad, die met Martin N. in Mexico vakantie viert, en daar is Adje na 2½ uit 5 natuurlijk hard aan toe), goed te spelen. >

Hij wint een pion op c7 en een half-en-halve plus-remise is om 16.20 zijn deel: 2-2. Zijn partij (Kees heeft wit): 1. c4, Pf6 2. Pc3, d5 3. cd5:, Pd5: 4. g3, e5 5. Lg2, Pb6 6. Pf3, Pc6 7. d3, Le7 8. 0-0, 0-0 9. a3, Le6 10. Le3, Pd5 11. Pd5:, ed5: 12. b4, f6 13. Tc1, Dd7 14. Da4, a6 15. Lc5, Tfd8 16. Le7:, Pe7: 17. Dd7:, Td7: 18. Lh3, Td8 19. Tc7:, Kf8 20. Pd2, Lc6 21. Le6, Td6 22. Lb3, Ke8 23. Pc4, Td4 24. Pa5, Kd8 25. Pc6:, bc6: 26. Tb7, a5 27. ba5:, Ta5: 28. a4, Td7 29. Td7:, Kd7: 30. Tb1, Kc7 31. e4, Pc8 32. Kf1, Pb6 33. Ke1, Ta8 34. Ta1, Pd7 35. Tc1, Pb6 36. Kd2, Pa4: 37. Tc6:, Kc6: 38. Ld5, Kc5 39. La8:, Kd4 40. Lc6, Pc5 41. Lb5, Pe6 42. Ld7. Het eindspel is hoogstwaarschijnlijk remise.

Enkele minuten later verliest Hajo van Neerlands talent Dennis de Vreugt en staan we achter met 2-3. Zijn partij (Hajo heeft zwart): 1. e4, e6 2. d4, d5 3. Pc3, Lb4 4. e5, c5 5. a3, Lc3: 6. bc3:, Pe7 7. a4, Dc7 8. Pf3, b6 9. Lb5, Ld7 10. Ld3, Pbc6 11. La3, Pa5 12. 0-0, h6 13. Te1, 0-0 14. Ph4, f5 15. ef6:, Tf6: 16. Dh5, Pc4 17. Lc1, Taf8 18. Pf3, Pc6 19. Lg5, Le8 20. Dh3, Tf3: (we hoopten op Tf5, Hajo voorop) 21. gf3:, Ld7 22. Lh6:, gh6: 23. Dh6:, Tf7 24. Kh1 (Een mooie slotzet, vind ik.)

Gerard, die zijn ziekenhuisopname tot maandag 5 februari heeft uitgesteld, geeft om 16.38 op: 2-4. Zijn partij (Gerard heeft wit): 1. e4, c5 2. Pf3, Pc6 3. d4, cd4: 4. Pd4: Pf6 5. Pc3, e5 6. Pb5, d6 7. Lg5, a6 8. Pa3, b5 9. Lf6:, gf6: 10. Pd5, Lg7 11. c3, Pe7 12. Pc2, f5 13. Pe7:, De7: 14. ef5:, 0-0 15. Pe3, Td8 16. a4, d5 17. Pd5:, Dc5 18. c4, bc4: 19. Lc4:, Lf5: 20. Df3, Lg6 21. Tc1, e4 22. Da3, Td5: 23. b4, Td1 (de mooiste zet van de dag?) 24. Kd1:, Df2: 25. Tc2, Td8 26. Kc1, Df4 27. Kb1, e3 28. Db3, Dd4 29. Ka2, Lc2: 30. Dc2:, Df6 31. Tf1, Td2 32. Tf6:, Tc2: 33. Kb3, Tc4:

34. Kc4:, Lf6: 35. Kd3, Ld4 (Tja, wat jammer dat wit niet ergens kort rokeerde en wat merkwaardig dat zwart het na de 25ste zet niet eerder uitmaakte.)

Robbert, lekker in zijn vel, zo te zien, bruine sneetjes brood met kaas ouderwets thuisklaargemaakt, meegenomen en tijdens het middenspel opgepeuzeld, had op 1. d4 van Bouwmeester gehoopt. En ja hoor: 1. d4, Pf6 2. c4, g6 3. Pc3, Lg7 4. e4, d6 5. Pf3, 0-0 6. Le2, e5 7. 0-0, Pa6 8. Te1, c6 9. d5, Pc5 10. Lf1, a5 11. Pd2, a4 (Voor ingewijden: een zet met een sterretje.) 12. Tb1, Ph5 (Robbert speelt graag op het hele bord.) 13. b4, ab3: 14. ab3:, Pf4 (Bouwmeester vond later dat zwart hier ietsje beter stond. Jeetje.) 15. Te3, Ld7 16. b4, cd5: 17. cd5:, Pa4 18. Pc4, f5 19. Pa5, Pc3: 20. Tc3:, fe4: 21. Le3, Df6 22. Tc7, Lc8 23. T1c1, Tb8 24. Dd2, Df5 25. Pc4, Td8 26. La7, Ta8 27. Pb6, Lh6 28. Dc2, Ta7: 29. Pc8:, Dg4 30. Pa7:, Ph3 31. Kh1, Lc1: 32. gh3:, Df3 33. Lg2, Da3 34. Pb5, Db4: 35. Dc1:, Db5: 36. Le4:, Tf8 37. Kg2, Db6 38. f3, (...) Zwart geeft op: 2-5 (16.40 uur).

Een half uur later dient zich een bekend moreel dilemma aan. Het staat nog steeds 2-5. Jaap heeft een remise-aanbod gekregen, vindt eigenlijk dat hij niet meer kan winnen en dat zijn bord uit remisevaarwater bestaat. Maar wanneer hij het halve punt accepteert, dan hebben we definitief verloren. En dan hebben Joost en Niek misschien niet zo veel zin om hun best te doen of zo. Dus besluit Jaap een kwartiertje te wachten. Na de volgende zetten: 1. Pf3, Pf6 2. g3, d5 3. Lg2, Lf5 4. b3, e6 5. 0-0, Le7 6. Lb2, 0-0 7. d3, h6 8. Pbd2, c5 9. e3, Pc6 10. Pe5, Pe5: 11. Le5: Lh7 12. a4, Da5 13. De2, Pd7 14. Lb2, Lf6 15. Lf6:, Pf6: 16. Tfd1, Tac8 17. e4, Dc3 18. Tac1, a6 19. e5, Pd7 20. f4, b5 21. ab5:, ab5: 22. Pf3, Ta8 23. Dd2, Dd2: 24. Pd2:, Ta3 25.

c4, Ld3: 26. cd5:, Le2 27. de6:, fe6: 28. Pe4, Ld1: 29. Td1:, Ta7 30. Pd6, Tb8 31. Lc6, Pf8 32. Lb5:, Tba8 33. Td2, g6 34. h4, Kg7 35. Kf2, Ta2 36. Ta2:, Ta2: 37. Kf3, g5 38. hg5:, hg5: 39. Lc4, gf4: 40. gf4:, Ta1 41. Pb7, Kf7 42. Pc5:, Ke7 43. Ke3, Tc1 44. Pd3, waarna om half zes als-nog tot remise wordt besloten.

Drie kwartier later wint Joost na onnavolgbaar gemanoeuvree het eindspel. Zijn partij (Joost heeft wit): 1. c4, e6 2. g3, d5 3. Lg2, c5 4. Pf3, Pc6 5. 0-0, Pf6 6. d3, Le7 7. a3, 0-0 8. Dc2, d4 9. Pbd2, e5 10. Pe4, Pe8 11. h4, f5 12. Peg5, h6 13. Ph3, a5 14. e3, Ta6 15. Ld2, de3: 16. fe3:, Pf6 17. Pf2, Ph5 18. Ph1, Tf6 19. Lc3, Ld6 20. De2, De8 21. Tae1, Kh8 22. Ph2 (Van welk een grote schoonheid), Dg6 23. Df2, Tf8 24. g4, Pf4 25. ef4:, fg4: 26. Le4, Dh5 27. f5, Le7 28. Dg3, Lh4: 29. Dg4:, Dg4: 30. Pg4:, Le1: 31. Te1:, Pd4 32. Ld4:, ed4: 33. Pg3, Tb6 34. Pe5, Te8 35. Pg6, Kh7 36. Te2, h5 37. Th2, Lf5: 38. Pf1, Te1 39. Tg2, Tg6: 40. Lf5:, Te6 41. Pd2, Kh6 42. Lg6:, Tg6: 43. Pe4, Tc6 44. Kf2, b6 45. Kf3, Te6 46. Kf4, g6 47. b3, Te8 48. Tf2, Kg7 49. Kg3, Te7 50. Tf1, Te8 51. Tb1, Kh6 52. Tf1, Kg7 53. Tf3, Te7 54. Pg5, Te1 55. Tf7, Kh6 56. Pe4, Tg1 57. Kf2, Tb1 58. Tb7, Tb3: 59. Pc5:, Ta3: 60. Tb6:, h4 61. Kf3, Kh5 62. Tb3, Ta2 63. Pe4, g5 64. Tb5, h3 65. Tg5:, Kh6 66. Tg3, h2 67. Th3, Kg6 68. Pf2, a4 69. Th2:, a3 70. Th8 en zwart capituleert: 3½-5½. Het is kwart over zes en de echte eer is gered.

Waarom Niek met wit op de 9de zet geen f3 speelt en twee keer in tijdnood komt, dat zit zo: 1. e4, c5 2. Pc3, Pc6 3. Pf3, g6 4. d4, cd4: 5. Pd4:, Lg7 6. Le3, Pf6 7. Lc4, 0-0 8. Lb3, a5 9. a4, Pg4 10. Dg4:, Pd4: 11. Dd1, Pb3: 12. cb3:, d6 13. Tc1, Le6 14. Pd5, Ld5: 15. Dd5:, Lb2: 16. Tc2, e6

17. Dd2, Lg7 18. 0-0, Te8 19. Td1, Ta6 20. Dc1, d5 21. Tc7, Le5 22. Tb7:, Dh4 23. f4, Ld6 24. e5, Lb4 25. Dc7, Tf8 26. g3, Dg4 27. Tc1, Taa8 28. Db6, h5 29. Kf2, Dh3 30. Kg1, h4 31. Lf2, Dg4 32. De3, h3 33. Tbc7, Tfd8 34. Dd3, La3 35. Tc2, Tab8 36. Kf1, Kg7 37. Le3, Df3 38. Tf2, Dh1 39. Ke2, Tb4 40. Ld4, Tdb8 41. f5, gf5: 42. Tf5:, ef5: 43. Tf7:, Kg8 44. Da6, De4 45. Le3, T4b6 46. Da7, Lf8 47. Th7, Dg4 48. Kf2, Dg6 49. Lb6:, Tb6: 50. Td7, f4 51. Da5:, Dc2 52. Kf3, De4, schaak en uut: 3½-6½, volkomen normaal dus.

De Haarlemmers, plus eregast Ben Grapperhaus uit Heemstede, zijn in hun nopjes, loven ons speellokaal en de man achter de bar, complimenteren ons met ons spel, onze sportiviteit, onze clubgeest en onze vriendschap. We omhelzen ze één voor één, suggereren een goede Chinees en wuiven ze uit.

In Collina, de geruisloze vervanger voor al die vorige Pizzeria's en Chinezen, wordt onder leiding van mijn zestienjarige dochter over alles gepraat behalve schaken, met als hoogtepunt het curieuze wereldbeeld van Hans de V. Wanneer we ten slotte toch even over Caissa 2 komen te spreken, vraag ik Hans zijn kijk op dat ongelukkige team eens helder op papier te zetten en aan John Könst aan de bieden. En dat meen ik.

Gedetailleerde uitslag Caissa 1 - VHS 1 (3-2-1996): 3½-6½

1. R. van het Kaar	H. Bouwmeester	0-1
2. M. Kremer	H. Bredewout	1-0
3. H. Jolles	D. de Vreugt	0-1
4. G. Rill	R. Duijn	0-1
5. J. Spreeuw	J. van Doeland	½-½
6. N. Narings	L. Jongsma	0-1
7. M. Leuw	K. Steijn	0-1
8. J. van Steenis	C. Hoogeterp	1-0
9. W. Fokink	G. Wilschut	½-½
10. K. Sterrenburg	H. van der Hauw	½-½

Δ

Het tweede

(geen verslag)

Het derde

(geen verslag)

Het vierde

(geen verslag)

Het vijfde

Jeroen Hoogenboom

Caissa 5-Amstelveen 6 3-5 (30.01.1996)

Wanneer je in de top meedraait komt op een gegeven moment de wedstrijd waar alles om draait. Dat was nu dus tegen Amstelveen 6. Een fikse glij- en struikelpartij was het gevolg. Een soort schaats-tocht over het IJsselmeer die leuk begint maar allengs zijn tol eist. Alleen de sterksten blijven overeind, de *survivalists*, ten slotte moet iemand de evolutietheorie kloppend houden. (Als dat al waar is: Pim Zonjee liet me een Brits krantenartikel zien waarin een diersoort beschreven wordt, een kever eigenlijk, waarvan de allersterksten, zodra ze het toppunt van hun kracht bereikt hebben, spontaan ontploffen! Niet bepaald een procedure waarover Darwin erg verheugd geweest zou zijn, wat bestaan er toch idiote beesten. Andere wetenswaardigheden over de evolutietheorie leest u in *De naakte molrat* van Frans Roes, dat u koopt, nu zeer laag geprijsd, in de Bijenkorf.

Frans zelf schiet daar helemaal niets mee op, bied hem dus na lezing een drankje aan.) Onder de gearriveerde Amstelveeners zien we niet alleen Wouter Simonis, de alweer dubbele ex-SGA-voorzitter, maar ook een aantal jeugdspelers. De kwaliteit van de eigenweek van Amstelveen is bekend en

deze avond maken we er weer eens kennis mee. Hoe jammer toch is het ontbreken van de jeugd bij Caissa.

Bord 1, Robert Jan de Bruin, zwart. Hij wordt meteen naar de strot gevlogen (4.h4) en staat onder grote druk.

Bord 2, Frans Roes, met wit de b3-opening. Hij kent dat goed. Sjoerd de Vos aan bord 3, zwart. Hij wilde wel weer eens invallen, maar van 4. .. Pxd4 in het Schots is nog nooit iemand rijk geworden. Wit heeft na 5.Dxd4 direct initiatief. Aan bord 4 met wit Eddy Leuw. Hij vindt dat maar niks, dat jeugdig gedoe en hij krijgt de jongste. Konings-Indisch. Bord 5, Stefan Steemers. Hij krijgt het Frans tegen zich, dat eeuwige, zo stomvervelende Fransch! Bord 6, Pim Zonjee, zwart. Via een omweg naar het Vierpaardenspel. Bord 7 ikzelf, met zwart, Konings-Indisch. Bord 8, Alex Wunnink.

Als eerste sneuvelt Robert Jan. Dan staat Sjoerd verloren. Stefan verliest het middenspel. Ed staat moeilijk, een eindspel en een minuspion. Pim ziet pion d5 verdwijnen. Mijn eigen stelling staat ongeveer gelijk. Mijn buurman Alex Wunnink rokeert lang en verliest meteen pion a2. Even later zie ik Alex' tegenstander een pion slaan: exd5. Dat kan niet, hij zet zichzelf schaak. Hij neemt de zet terug en begint na te denken. Maar waarover? Zal ik hem wijzen op de consequenties van wat hij zojuist deed en hem daarmee tijd uitsparen? Maar de kans is groot dat mijn ongevraagde inmenging als bemoeizucht wordt uitgelegd. En ook: zal ik me er überhaupt wel mee bemoeien? Ik ben immers geen wedstrijd-leider. Dergelijke ethische kwesties zie ik tijdens een partij graag langskomen. Het is me nog nooit gelukt mijn gedachten alleen maar te bepalen tot -waar gaan we met die looper heen? - Dan doet de man een paardzet. Dat mag niet. Alex zegt, je moet de e-pion spe-

len, en zijn tegenstander speelt daarop e6-e5. Dan grijp ik toch maar in: volgens de aanraken-is-zetten regel móet hij de pion op d5 slaan, hij heeft hem aangeraakt met de intentie hem te slaan. Wanneer dat met de e-pion niet kan, dan moet het met een ander stuk en dat is in dit geval de dame. Alex wint. Dan mijn eigen partij. Beiden in tijdnood. Mijn tegenstander voert zijn 40e zet uit, waarna zijn vlag valt. Dat mag ook niet. Een zet is pas voltooid wanneer de klok is ingedrukt, dus ik claim onder wat gemopper het volle punt. En zo ben ik verantwoordelijk voor de enige twee winstpartijen van die avond, aan mij heeft het niet gelegen. Er zijn bij de stand van 2-3 dan nog drie partijen. Frans wil remise aanbieden, maar daardoor zou zelfs de kans op een gelijkspel wel drastisch verminderen. Hij speelt door. Eddy verliest, Frans maakt als-

nog remise en Pim komt in de door de SGA zo gewenste en door normale mensen zo verafschuwde tijdnoodfase terecht. Ik heb over die tijdnoodfase al eens vaker wat geschreven en naar aanleiding daarvan vragen Caissaleden mij wel eens ..., nee, dat is niet waar: naar aanleiding daarvan vragen Caissaleden mij helemaal niets! Het kan niemand wat schelen en ik ga het er ook niet meer over hebben. Uw schaakplezier haalt u kennelijk uit heel andere bronnen

dan ik. Bronnen waar ik een bordje bij zou plaatsen: wegwezen! Caissa 5 verloor deze belangrijke wedstrijd. Het enige positieve dat er over te zeggen valt is dat het versneld-beëindigen de uitslag niet heeft beïnvloed. Zoals de vlag halverwege de wedstrijd hing, hing hij aan het eind ook: halfstok.

Het zesde

(geen verslag)

Het zevende

Leo Oomens

C7 tegen Fischer-Z 3.

De geest van Tartakower.

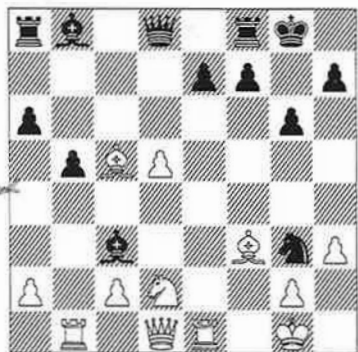
In de Volkskrant van een paar weken geleden kwam ik in Ligterinks verslag van het toernooi in Beverwijk de naam Tartakower tegen. Ik weet niet meer naar aanleiding van wat voor partij, van wie tegen wie, maar Ligterink haalde van Tartakower de mooie uitspraak aan: Er heeft nog nooit iemand een partij gewonnen door op te geven. Dat is iets om te onthouden voor wanneer het allemaal lijkt mis te gaan. Maar voor mezelf weet ik het niet. Heel vaak, wan-

neer ik slecht speel, in het nadeel kom zonder goed te begrijpen waardoor, raak ik ontmoedig en ga nog slechter spelen. Opgeven is dan vaak een verlossing. Dat kan ook wel, als het een privépartij betreft. Maar voor een vertegenwoordigend team, hoe laag ook geklasseerd, is dat wat anders. Maar het gevecht tegen mijn eigen ontmoedigheid is dikwijls pijnlijk, pijnlijker dan het onvermijdelijke verlies dat er toch op volgt.

Tegen Robin Baines van Fischer Z raakte ik verzeild in een Pirc (ik zeg het maar, eigenwijs en belerend als ik ben, Pirc spreek je uit als Pirtsj, niet als Pirk), die ik wat te passief behandelde. Ik speelde h3 om de looper van veld g4 af te houden, maar ik kreeg in de plaats daarvan een paard op veld g3. Geen verbetering voor de witte stelling vond ik. Nadat zwart pion c5 had

opgespeeld koos ik ervoor om meteen d5 door te zetten, maar toen ik even later als nog e5 wilde spelen, miste ik de ruggesteun van pion d4. Om daar nog iets aan te doen, begon ik te manoeuvreren, maar allemaal te langzaam.

Geen lekkere stelling en ik voorzag een zware strijd die ik vermoedelijk zou gaan verliezen. Na de 20ste zet van zwart stond het zo:

Een pionnetje achter dus, verloren bij een afruil in het centrum, maar ik rekende me rijk met de halfopen b-lijn en vooral met de dreiging op het zwakke punt e7. Natuurlijk had ik meteen op e7 kunnen slaan: 21: Lxe7, met vervolgens kwaliteitswinst.

Maar ik wist het beter: die dreiging zou nog wel even in de stelling blijven zitten, eerst moest ik doen aan het vervelende paard op g3 en ook aan de penning op het paard op d2. Ik vond vooral de dreiging van ...Ld4+, gevolgd door ...Dc7 onprettig. Ik speelde 21: Te3 en er volgde 21: ... Lf6. Natuurlijk! Zwart lost twee problemen tegelijkertijd op. Maar ik had nog niet genoeg van het pad van verderf: 22: Pe4 om het paard op g3 weg te krijgen. 22: ...PxPe4 en nu voelde ik me gedwongen om met 23: LxPe4 terug te nemen, omdat anders de d-pion valt, maar nu staat mijn loper me in de weg op de

e-lijn.

Weer erg moeizaam. Zwart maakt daar gebruik van. Hij speelde 23: ...Tc8 en na 24: La3, Db6 stond de toren op e3 gepend. Dat kostte me even later een heel stuk.

Misschien had ik na 21: ...Lf6 nog iets kunnen herstellen met 22: d6. Er zou dan vermoedelijk gevolgd zijn: 22: ... LxLf3; 23: DxLf3, Pf5 (dekt o.a. e7); 24: dxe7, Lxe7. Na 25: LxLe7 leidt het verleidelijke 25: ... Db6; 26: LxTf8, DxTe3+; 27: DxDe3, PxDe3; 28: Lh6, Pc2 tot een eindspel waarin wit een stuk meer heeft voor twee pionnen. Helaas kan Zwart ook anders spelen: 25: ...PxLe7 bijvoorbeeld en wit heeft nog steeds een pion minder. De combinatie van de dreiging ...Db6 en ...Pf5 en de penning op de toren op e3 moet dan wel funest zijn. Wit heeft daarom niet veel anders dan 26: Te2, om 26: ... Db6 te kunnen beantwoorden met 27: Kh1.

Hoe onprettig dat ook geweest zou zijn, wat ik wel deed pakte ook vervelend uit. Bij de tijdcontrole na de 35ste zet van Zwart, had ik behalve een stuk ook nog wat pionnen minder.

Al een tijdje had ik aan niet veel anders gedacht dan aan het moment waarop ik zonder het team te kort te doen zou kunnen opgeven. In de diagramstelling wordt mijn

laatste hoop aangetast: de Loper op h6 houdt tenminste nog enige dreiging in. Als ik die weg moet spelen om aan de zwarte dame te ontkomen is het echt helemaal uit. Maar een verloren stelling zonder hoop heeft ook een voordeel: elke zet, hoe slecht ook, is goed. Slechter dan verliezen kan nu eenmaal niet. Elke zet die een kans op zwendel en gerommel oplevert is beter dan opgeven.

De geest van Tartakower moet in me gevangen zijn want ik speelde nog even, vrijwel

a tempo, om het te laten lijken op de slechte zet die het ook inderdaad is: 36: TxLf6. Als Zwart zich niet laat afleiden en gewoon de loper slaat op h6 is het voor wit afgelopen.

Maar Zwart zag opeens MATERIAAL! Hij kon een kwaliteit winnen door de toren op f6 met zijn pion terug te slaan: 36: ... exTf6 ?? (heerlijk die vraagtekens achter de zet van een tegenstander!). Na 37: De6+ keek mijn vriendelijke tegenstander geschrokken op en stamelde: dat is mat! Lof zij Tartakower.

Het achtste (geen verslag)

Schaakles/Schaakcafé

In het jubileumjaar organiseert schaakvereniging ENPS (Eerste Nederlandse populaire schaakschool) een serie schaakavonden. Elke **woensdagavond** vanaf **20.00 uur** is er een schaakactiviteit in *buurtcentrum De Pijp* in de 2e Van der Helststraat 66. De ene keer zal een sterke schaker (tot meesternivo) iets laten zien van een van zijn eigen partijen, een andere keer is er les voor beginners en gevorderde. Een voordracht over Donner, de mooiste partijen uit de schaakgeschiedenis, een schaakvideo: het behoort allemaal tot de mogelijkheden. Misschien wil je zelf wel een keer les komen geven of een fascinerend eindspel uit een eigen partij laten zien. Ideeën en suggesties zijn welkom. Daarnaast kan er natuurlijk ook gewoon geschaakt worden. Bij voldoende belangstelling kan er gevluggerd worden om de pot (bv f 2,50 inleg).

Openingsavond

Op de openingsavond woensdag 7 februari zal Eddy Sibbing (schaaktrainer, o.a. van de nationale jeugd) een les verzorgen die voor iedereen met een rating tussen de 1400 en de 2000 interessant is!

Andere avonden zullen verzorgd worden door o.a. Gerard Rill, Rob van Gompel, Joost van Steenis en Ignace Hendriks.

Woensdag 6 maart is er geen schaakavond.

Informatie:

Ron Heeneman, Padangstraat 34, 1094 AR Amsterdam, Tel.: 6651066 of 6182413

Het middenrif

Leo Oomens

The latest wrinkles

Eerst even iets rechtzetten: in Fischers 60 Memorable games nam hij maar liefst 3 verliespartijen op. Toch grootmoediger dan ik vorige keer nog meende te moeten oordelen.

Een van de gedenkwaardigste partijen uit dit prachtboek is er een tegen Reshevsky. En vooral om een opmerking van Fischer in zijn commentaar. Fischer ging ervan uit dat Reshevsky, een generatie of wat ouder dan hij zelf, de laatste ontdekkingen (Fischer noemt dit the latest wrinkles, van daar) in de theorie over een bepaalde opening wel niet zou weten. Theorie bijhouden van nieuwtjes meteen de waarde kunnen inschatten, was volgens Fischer voorbehouden aan jeugdiger spelers. Zoals hijzelf. Fischer ging er daarom als vanzelfsprekend van uit dat hij in het voordeel was.

Zet daartegenover nu eens Euwe. In een van zijn laatste interviews moet Euwe zich versproken hebben. Gevraagd wat hij vond van het op dat moment gangbare spelniveau en of hijzelf nog wel mee zou kunnen komen, liet de grootmeester aller grootmeesters zich verleiden tot een enormiteit: „Dat denk ik wel, zei hij. Als er tenminste een opening op het bord komt die ik nog een beetje ken, waarom niet.”

Alleen al zo'n uitspraak verradt dat Euwe

op zijn oude dag geen kijk meer had op the latest wrinkles. Hij zal toch niet bedoeld hebben dat zijn tegenstander om hem terwille te zijn van nieuwtjes zou afzien?

Waar gaat het me eigenlijk om? Verleden jaar verloor ik van een jeugdige speler, toen nog een hoofd kleiner dan ik, inmiddels een hoofd of wat groter. Maar nog steeds jeugdig natuurlijk. We speelden het Benkö-gambiet en hij verraste me al in de opening door niet de pion op b5 te slaan, maar kalm e4 te spelen.

Na afloop verraste hij me opnieuw. Hij zei dat ik beter een keer in een boekje kon kijken. Daar sta je dan. Een beetje voor lul natuurlijk. Maar gelijk had hij natuurlijk wel.

Inmiddels heb ik de variant wel zo'n beetje bekeken. Maar zonder hem zou ik nog een hele tijd hebben vertrouwd op mijn eigen repertoire. Schakers zijn net zo conservatief als andere mensen. Ze spelen een variant die ze prettig vinden en ze houden daar pas mee op wanneer ze er mee op hun bek gaan.

De kans daarop is groter wanneer je speelt tegen spelers die geen last hebben van de varianten die een jaar of 10 geleden mode waren, maar die hun openingen helemaal als nieuw beleven.

Ik ben niet helemaal tevreden met de gang van mijn betoog, daarom een shortcut: ik bedoel dit als een pleidooi voor het herstellen van onze jeugdafdeling. Juist de instroom van jonge, argeloze spelers dwingt ook de ouderen hun repertoire bij te houden, steeds op te frissen. Daar kan de club alleen maar voordeel bij hebben.

Dit seizoen heeft Gerard Rill laten zien dat hij bereid is tijd en inspanning te geven voor de verbetering van het spelniveau op Caissa. Joost heeft dat een paar seizoenen eerder ook al laten blijken. Moeten we die twee

niet eens vragen of ze hun energie, talent en enthousiasme voor het schaken en voor Caissa willen aanwenden voor een goedlopende jeugdafdeling. (Zouden we daar misschien ook een deel van de contributie

voor over hebben?)

Die laatste vraag tussen haakjes. Voor veel schakers is geld een gevoelig onderwerp. Maar mag hier weer eens over nagedacht worden? ■

Uitslagen externe compo *jop dekker*

Caissa 1 - VHS: 3½-6½

03-02-96

Caissa 5 - Amstelveen 6: 3-5

30-01-96

1.	Robbert van het Kaar	0-1	H. Bouwmeester
2.	Mark Kremer	1-0	H. Bredewout
3.	Hajo Jolles	0-1	D. de Vreugt
4.	Gerard Rill	0-1	R. Duyn
5.	Jaap Spreeuw	rem	J. van Doeland
6.	Niek Narings	0-1	L. Jongsma
7.	Micha Leuw	0-1	K. Steijn
8.	Joost van Steenis	1-0	C. Hoogeterp
9.	Wan Fokkink	rem	G. Wilschut
10.	Kees Sterrenburg	rem	H. v/d Hauw

1.	Robert-Jan de Bruin	0-1	N. Louter
2.	Frans Roes	rem	V. Huymans
3.	Sjoerd de Vos	0-1	I. Huymans
4.	Ed Leuw	0-1	V. Hendriks
5.	Pim Zonjee	rem	W. Simonis
6.	Stefan Steemers	0-1	W. v/d Bent
7.	Jeroen Hoogenboom	1-0	D. Blaauw
8.	Alex Wunnink	1-0	M. van Wijk

Caissa 2 - Philidor Leeuwarden 2: 3½-4½

3-02-96

Caissa 6 - Maccabi 1: 6½-1½

16-01-96

1.	Rik Lith	0-1	S. Ernst
2.	Daan Smit	0-1	B. van Lijn
3.	Hans de Vilder	0-1	J. Boerma
4.	Michael Wunnink	1-0	M. Vermaat
5.	Nico Schoonderwoerd	0-1	A. v/d Heide
6.	Aldo van de Woestijne	1-0	H. van Popta
7.	Han Holl	rem	O. Schriemer
8.	Michiel Pos	1-0	A. Bakema

1.	André van Dinteren	1-0	N.O.
2.	John Franssen	1-0	N.O.
3.	Hans Kuijper	1-0	N. Englander
4.	David Colmer	1-0	N.O.
5.	Jildo Kalma	0-1	H. Boulogne
6.	Menno Meijer	rem	F. Jaakke
7.	Sanne de Haan	1-0	P. Silberberg
8.	Jop Dekker	1-0	B. Speyer

Euwe 3 - Caissa 3: 4-4

01-02-96

Caissa 7 - Fischer Z 3: 6-2

23-01-96

1.	N. Christophe	0-1	Robbert v/h Kaar
2.	P. Beugel	1-0	Marcel Nielen
3.	G. Sijders	rem	Kees Sterrenburg
4.	W. Abrahamse	rem	Eisse Mastenbroek
5.	H. v/d Brekel	1-0	Gerard Sanderse
6.	L. v/d Vecht	0-1	Theo Weijers
7.	J. Vaarboom	0-1	André Bach
8.	M. Verhaar	1-0	Errit Petersma

1.	Tom Prent	0-1	H. Bootsma
2.	Wam Cornelissen	1-0	W. v/d Broek
3.	Allaert Troost	1-0	G. Oei
4.	Harry Cornelissen	1-0	B. Jongbloed
5.	John Könst	1-0	R. Moody
6.	Leo Oomens	1-0	R. Baines
7.	Mirjam Kljinkramer	0-1	L. Bijl
8.	Frans Oranje	1-0	J. Oosterhuis

Caissa 4 - TOZ 1: 5-3

06-02-96

KLM/Pegasus 2 - Caissa 8: 3½-4½

06-02-96

1.	André Bach	rem	J. de Boer
2.	Daan Jansen	1-0	E. Tetteroo
3.	Herre Trujillo	rem	M. Holla
4.	Nils de Rijk	0-1	F. Tiecken
5.	Paul Laport	1-0	B. Kroon
6.	Jan Meuleman	rem	J. Neloe
7.	Henk-Jan van Vliet	1-0	J. van Hoek
8.	Jefunne Gimpel	rem	F. van Raam

1.	C. Vegter	1-0	Eric van Tuijl
2.	C. Cornel	rem	Gabor Lörczy
3.	M. Haverman	rem	Peter van der Werf
4.	G. de Veij	0-1	Maurice Aué
5.	H. Groenendaal	rem	Hans de Heer
6.	T. Nicolai	0-1	Jos Titulaer
7.	C. Struyck	1-0	Jaap Tanja
8.	P. Brouwer	1-0	Johan v/d Klauw

Prof. Van Hulst doceert

Schach und Schalom

Onder deze titel verscheen bij Schachverlag Mädlar te Düsseldorf een studie van Ludwig Steinkohl, die voor zover mij bekend al drie schaakboeken op zijn naam had staan: een boek over correspondentieschaak, een over blindschaak en een studie over Albins tegen gambiet. De titel van het door mij te bespreken boek doet reeds vermoeden, dat het uitsluitend over Joodse schakers gaat. Ieder weet natuurlijk dat het Hebreeuwse woord Sjaloem "vrede" betekent; het is verwant met het werkwoord sjalaam, dat in vertaling luidt: verenigen, samenvoegen. De auteur heeft in 187 pagina's gepoogd een monument op te richten voor de Joodse schakers die (grote) bekendheid hebben verworven: ongeveer 100 namen passeren de revue.

Ik wil beginnen met mijn grote waardering uit te spreken voor deze onderneming, omdat een studie van gelijke aard en strekking tot nog toe in de schaakliteratuur ontbrak. Speciaal na de afschuwelijke holocaust (d.i. slachting) is het boek van Steinkohl zeker niet overbodig. Ik vind het daarom bijzonder jammer, dat de auteur zich niet bepaald heeft tot het schaakspel en de Joodse schakers. Hij heeft zich in zijn enthousiasme laten verleiden tot quasi wetenschappelijke beschouwingen over erfelijkheid en aanleg, die in geen enkel opzicht de toets der moderne wetenschappelijke kritiek kunnen doorstaan. Dat begint al bij de eerste zin,

waarin hij beweert dat het ontegenzeggelijk juist is dat de Joden een heel speciale aanleg voor het schaakspel hebben, een these die hij in zijn boek vele malen herhaalt. Van Ossip Bernstein beweert hij zelfs dat deze het levende bewijs is van de Joodse schaakbegaafdheid.

Wie nog eens de moeite neemt om te lezen wat ik kort geleden schreef in het boek "Amsterdam Schaakstad", zal daarin duidelijk bewezen vinden dat het niet in de eerste plaats de aanleg, maar de omstandigheden geweest zijn, waardoor de Joden zich op het schaakspel geworpen hebben; de vervolgingen, het isolement, de strijd om te overleven, de gedwongen ghetto-vorming, enz., enz., zijn even zovele aanleidingen geweest om steun te zoeken in het strijdspel bij uitnemendheid: het schaken. Wie enigszins thuis is in de wetenschappelijke theorieën, weet dat er een grote spanning is geweest tussen aanhangers van de 'aanlegtheorie' en die van de 'milieu-theorie'. Deze strijd is definitief beslist ten voordele van de milieu-theorie. Natuurlijk moet de aanleg aanwezig zijn, maar de omstandigheden (opvoeding, onderwijs, vrienden en vijanden, de boeken die men leest, enz.) zijn beslissend.

Het merkwaardige in het boek van Steinkohl is echter dat hij om zijn these van de aangeboren erfelijkheid te bewijzen, zich uitsluitend beroept op de omstandigheden,

waarbij hij grote aandacht geeft aan de denktucht die op de Jeschirvot, dat zijn de Joodse scholen waar de Thora en de Talmud worden onderwezen, is bijgebracht. Als "school"-voorbeelden noemt hij Isajervitsch Nimzowitsch en Akiba Rubinstein; hij had daar nog bij kunnen vermelden dat de dialektiek van het Joodse denken terug te vinden is in Mein System van Nimzowitsch. Dus juist uit deze voorbeelden blijkt dat het milieu beslissend is geweest.

Het is en blijft jammer dat Steinkohl zich gewaagd heeft op een terrein waar hij niets vanaf weet. Maar als we dit vergeten dan blijft er toch nog een rijk boek over, dat getuigt van grote kennis van het leven en van de prestaties van tientallen Joodse schakers. Ik heb het sterke vermoeden dat velen die dit boek lezen herhaaldelijk zullen zeggen: Was deze schaker ook een Jood? Dat heb ik nooit geweten!

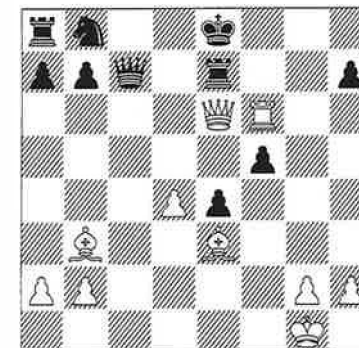
Waarschijnlijk zal ik in mijn colleges nog wel eens terugkomen op enkele in dit boek besproken personen.

Uit het rijke partijmateriaal dat Steinkohl ons biedt kies ik een voorbeeld dat u niet kent. De witspeler is Andreas Steiner, die in 1944 tegelijk met zijn vader werd vermoord. De partij werd in Den Haag gespeeld, Olympiade 1928.

Wit: Andreas Steiner (Hongarije) Zwart: Apscheneek (Letland) Lettisch Gambiet

1. e2-e4, e7-e5 2. Pg1-f3, f7-f5 Ik meen mij te herinneren dat onze clubgenoot Pim Zonjee een aantal jaren geleden dit gambiet bij voorkeur speelde; zwart heeft er alleen succes mee, als wit de opening verkeerd behandelt. 3. Pf3xe5, Dd8-f6 4. d2-d4, d7-d6 5. Pe5-c4, f5xe4 6. Pb1-c3, Df6-g6 7. Pc4-e3, Pg8-f6 8. Pe3-d5, Pf6xd5 9.

Pc3xd5, Dg6-f7 10. Lf1-c4, c7-c6 11. Pd5-e3, d6-d5 12. Lc4-b3, Lc8-e6 13. 0-0, Lf8-d6 14. f2-f4, Df7-c7 15. c2-c4, Ld6xf4 16. c4xd5, Lf4xe3+ 17. Lc1xe3, c6xd5 18. Dd1-h5+, g7-g6 19. Dh5-g5, Th8-g8 20. Tf1-f6, Le6-c8 21. Dg5xd5, Tg8-g7 22. Ta1-f1, Lc8-f5 23. Tf1xf5, g6xf5 24. Dd5-e6+, Tg7-e7

25. Tf6-f8+ 1-0.

SGA open veteranen-kampioenschap 1996 (55 jaar+)

Plaats:

Wethouder Verheijsporthal
oranje Vrijstaatkade 57
Amsterdam Oost (tram 9)
tel.: 020 693 64 59

Speeldata:

woensdag 6, 13, 20 en 27 maart
en 3, 10, en 17 april 1996
van 13.00 tot 17.00 uur

Inlichtingen:

P. Scheermeijer
Schelluinenstraat 74
1107 JK Amsterdam
(aanmeldingen tot 26 februari)

Standen externe compo

jop dekker

KNSB eerste klasse B

1. HWP(SvG)	6	12	36½
2. Eindhoven	6	10	36½
3. VHS	6	8	34
4. ASV	6	6	29
5. SMB 2	6	6	28½
6. DOS A'dam 1	6	6	27
7. Dordrecht	6	5	28½
8. Caïssa 1	6	4	28
9. DD	6	3	29
10. Stukkenjagers	6	2	23

KNSB tweede klasse A

1. ASG	6	10	32½
2. Phil/Leeuw 2	6	9	27½
3. Haren	6	9	27
4. HSG 2	6	8	25
5. ZSC/Saende	6	7	20½
6. Fischer Z 1	6	5	27½
7. vBerkel/BSG 2	6	4	22
8. Unitas	6	4	19
9. Caïssa 2	6	2	20
10. Groningen 2	6	2	19

SGA promotieklasse

1. Almere 1	5	9	23
2. DOS A'dam 2	5	8	26
3. Caïssa 3	5	6	21
4. Euwe 3	5	4	19½
5. DCG 2	5	4	18½
6. Raadsheer 1	5	4	18
7. Isolani 1	5	3	17
8. Amstelveen 4	5	2	17

SGA tweede klasse B

1. MSK 1	4	7	20
2. Amsteltrn 1	5	6	21½
3. Caïssa 4	5	6	21½
4. Amstelveen 5	4	5	19
5. Raadsheer 3	5	5	18½
6. Euwe 6	4	4	15
7. TOZ 1	5	2	16½
8. Chaturanga 1	4	1	12

SGA tweede klasse A

1. Pion 1	5	9	26½
2. Caïssa 5	5	7	25
3. Tal 5	5	7	24
4. Amstelveen 6	5	6	21½
5. ODI 1	5	6	21
6. Es '80 1	5	4	21½
7. VKVC 1	5	1	12½
8. WSC 2	5	0	8

SGA tweede klasse C

1. ENPS/Quibus 1	4	8	20½
2. Caïssa 6	4	7	20
3. KLM/Pegasus 1	4	6	17½
4. Oosten/Tm 1	4	5	22
5. Nieuwendam 3	4	2	16
6. DCG 3	4	2	13½
7. Maccabi 1	4	2	11
8. Es '80 2	4	0	7½

SGA derde klasse D

1. DCG 7	4	6	20½
2. Donner 1	4	6	19½
3. Landsmeer 1	4	6	16
4. Tal 6	4	4	18
5. Caïssa 7	4	4	16½
6. Fischer Z 3	4	2	14
7. Euwe 7	4	2	12
8. Abcoude 2	4	2	11½

SGA derde klasse B

1. DOS A'dam 4	4	7	19
2. DCG 4	3	6	17
3. Tal 7	4	6	19½
4. Amstel 3	4	5	17½
5. Almere 5	4	4	20½
6. KLM/Pegasus 2	5	2	11½
7. PCB 2	3	1	7½
8. Caïssa 8	5	1	14½

RANGLIJST NA RONDE 20

Pl	Nr	Speler	Part	+/-	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
1	2	K. van de Weide	18	15	3		16½	+2	91	15	169	2325	2423	3384	200
2	1	A. Köhler	13+2	11		2	11	+1	84	16	155	2270	2328	2715	199
3	7	M. Leuw	17+2	10	4	3	12	-1	70	13	132	2100	2257	2674	198
4	118	A. Lont	13+1	8	3	2	9½	+2	73	14	137	2200	2258	2455	197
5	15	E. Osterwald	14	8	3	3	9½		67	23	119	2009	2118	2294	196
6	14	J. Spreeuw	10+2	6	1	3	6½		65	24	115	2227	2148	2177	195
7	12	H. Jolles	11	7	2	2	8	+1	72	23	128	2205	2166	2155	194
8	8	M. Kahn	9+1	5	3	1	6½	+2	72	12	136	2152	2206	2130	193
9	5	W. Fokkink	13+1	8	1	4	8½		65	22	116	2068	2109	2110	192
10	22	N. Narings	16	9	1	6	9½	+2	59	22	106	2174	2075	2075	191
11	13	H. de Vilder	20	9	4	7	11		55	22	98	2013	2014	2027	190
12	52	J. Dekker	15+2	7	3	5	8½	+1	56	45	87	1767	1739	2021	189
13	39	R. Lith	16	7	3	6	8½		53	16	98	2062	2044	1966	188
14	3	R. van het Kaar	6	5	1	5			83	26	145	2153	2315	1916	187
15	46	E. Petersma	13+2	6	4	3	8	+1	61	37	100	1805	1845	1916	186
16	112	P. Schipper	14	7	3	4	8½		60	34	100	1950	1929	1888	185
17	48	D. Colmer	17+3	8	2	7	9	+2	52	30	89	1770	1820	1884	184
18	19	H. Trujillo	18	11	1	6	11½		63	52	94	1759	1827	1852	183
19	119	T. Marionaux	18	8	3	7	9½		52	27	90	1800	1934	1842	182
20	51	A. van Dinteren	12+1	8		4	8	-1	66	53	98	1708	1738	1812	181
21	69	T. Lith	16+2	7	4	5	9		56	44	88	1623	1800	1808	180
22	6	J. van Steenis	17	6	4	7	8	+1	47	18	86	2093	1995	1804	179
23	47	J. Franssen	19	9	2	8	10	+1	52	32	88	1642	1788	1765	178
24	21	B. Pel	8	5	1	2	5½		68	35	113	2061	2148	1755	177
25	40	P. Ruhe	15+2	7	1	7	7½	-1	50	28	87	1799	1779	1754	176
26	4	G. Rill	12+1	7	1	4	7½	+1	62	39	100	2202	2057	1750	175
27	70	A. Wunnink	19	7	4	8	9	-1	47	31	80	1642	1667	1742	174
28	36	A. van de Woestijne	11+1	3	6	2	6		54	32	91	1900	1860	1719	173
29	67	K. Sterrenburg	10	5	2	3	6	+2	60	34	100	1931	1784	1698	172
30	59	A. Troost	13+2	4	6	3	7	-1	53	41	85	1548	1718	1698	171
31	10	M. Wunnink	12	6	2	4	7		58	43	92	2011	1857	1672	170
32	20	J. Selier	6	5		1	5		83	54	122	1886	1997	1660	169
33	34	H. Schmitz	8	5		3	5		62	26	109	2035	2211	1647	168
34	77	J. Hoogenboom	18+1	7	3	8	8½	-1	47	38	77	1649	1563	1638	167
35	37	H. Dirks	13	6	4	3	8	-1	61	55	89	1806	1861	1626	166
36	18	H. Holl	9	5	1	3	5½	+1	61	33	102	2003	1934	1619	165
37	27	M. Nieuwenhuis	9	5	1	3	5½	-1	61	44	96	1795	1788	1588	164
38	55	F. Roes	13	3	7	3	6½	+3	50	33	84	1773	1827	1584	163
39	88	J. Smit	10	6	1	3	6½		65	51	98	1834	1922	1572	162
40	42	J. Könst	14	5	4	5	7		50	51	75	1607	1573	1566	161
41	23	J. Kalma	14	5	5	4	7½		53	53	78	1713	1704	1549	160
42	62	E. Ieuw	19	7	3	9	8½	+1	44	40	71	1669	1638	1539	159
43	78	T. Prent	4	3		1	3	-2	75	33	126	1570		1510	158
44	71	P. Jonkman	7+3	2	2	3	3	-2	42	41	67	1730	1712	1508	157
45	65	J. Meuleman	13	6	2	5	7	+1	53	48	81	1662	1663	1501	156
46	56	R. J. de Bruin	5	3		2	3	-1	60	22	107	1770		1472	155
47	75	P. van der Werf	16	3	8	5	7	+2	43	42	68	1536	1539	1460	154
48	111	J. Gimpel	7+1	3	2	2	4	+2	57	44	89	1700	1714	1450	153
49	54	J. van Hulst	13	5	3	5	6½	-1	50	48	77	1700	1710	1449	152
50	53	M. Aue	10	6	1	3	6½	-2	65	70	85	1647	1593	1439	151
51	80	P. Laport	9+2	4	1	4	4½	-3	50	46	78	1469	1688	1437	150
52	50	P. Zonjee	19	5	4	10	7	+1	36	30	62	1680	1517	1425	149
53	114	D. Jansen	12+1	4	3	5	5½	+1	45	47	69	1700	1613	1396	148
54	38	A. Bach	12	4	4	4	6	-2	50	49	76	1731	1750	1390	147
55	30	S. de Vos	15	6	2	7	7	-1	46	50	69	1963	1765	1380	146
56	32	R. Barendregt	8	4		4	4	-2	50	37	82	2019	1921	1358	145
57	43	S. de Haan	8	4	1	3	4½	-2	56	52	83	1565	1478	1350	144
58	110	W. Moes	10+2	4	1	5	4½		45	37	74	1600	1746	1346	143
59	29	N. de Rijk	16+1	7	1	8	7½	+1	46	51	69	1763	1663	1332	142
60	102	M. Mol	6	4		2	4		66	65	90	1400	1743	1318	141
61	85	R. Fritschy	12	5	1	6	5½		45	48	69	1648	1658	1316	140
62	72	H. Kuyper	17+2	6	3	8	7½	+1	44	57	63	1661	1610	1291	139
63	9	A. de Feijter	4	3		1	3		75	50	113	2055	2241	1278	138
64	79	E. Mastenbroek	5	3	1	1	3½	-1	70	61	98	1822	2003	1275	137